

PRIM MINISTRU

Doamnă vicepreședinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, inițiată de domnul deputat PSD Salan Viorel împreună cu un grup de parlamentari PSD, neafiliați, AUR, Minorități Naționale (Bp.645/2022).*

I. Principalele reglementări

Prezenta inițiativă legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 97/2005 privind evidența, domiciliul, reședința și actele de identitate ale cetățenilor români, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, și vizează îmbunătățirea calității serviciilor de evidență a persoanelor, a calității datelor înregistrate în registrul de evidență al persoanelor și crearea de facilități cetățenilor români la obținerea actelor de identitate.

II. Propuneri și observații

1. Cu titlu general, precizăm că, potrivit art. 25 alin. (2) din Constituție, *„Fiecărui cetățean îi este asigurat dreptul de a-și stabili domiciliul sau reședința în orice localitate din țară, de a emigra, precum și de a reveni în țară”*, iar, potrivit art. 86 alin. (1) și art. 87 din Codul civil, *„Cetățenii români au dreptul să își stabilească ori să își schimbe, în mod liber, domiciliul sau reședința, în țară sau în străinătate, cu excepția cazurilor anume prevăzute de lege”*, respectiv *„Domiciliul persoanei fizice, în vederea exercitării drepturilor și libertăților sale civile, este acolo unde aceasta declară că își are locuința principală”*.

Astfel, precizăm că dreptul de stabilire a domiciliului sau reședinței pentru cetățenii români reprezintă un drept fundamental, consacrat de art. 25 alin. (2) din *Legea fundamentală*, iar orice măsură legislativă care vizează restrângerea acestui drept este necesar să îndeplinească condițiile statuate de art. 53 din *Constituție*. În aceste condiții, prin raportare la dispozițiile constituționale și legale incidente, este necesar ca inițiatorii propunerii legislative să asigure respectarea dispozițiilor art. 53 din Constituție, în special în ceea ce privește condiția potrivit căreia ingerința să fie necesară într-o societate democratică și proporțională cu scopul urmărit.

În acest sens, facem precizarea că, pe lângă calitatea de a face dovada domiciliului sau a reședinței, actul de identitate reprezintă un document esențial pentru exercitarea unor drepturi sau libertăți de către cetățenii români, iar refuzul eliberării actului de identitate constituie, în opinia noastră, o măsură disproporționată sub aspectul consecințelor produse raportat la motivul refuzului.

2. Cu privire la textul propus pentru art. 14 alin. (1¹) – nou introdus – precizăm faptul că, la acest moment, eliberarea actului de identitate de către serviciul public comunitar de evidență a persoanelor de la locul de domiciliu sau reședință, astfel cum prevăd dispozițiile art. 14 alin. (1) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005*, se datorează faptului că Sistemul Național Informatic privind Evidența Persoanelor a fost proiectat în anul 2012 și funcționează fără întreruperi din anul 2013, context în care

fluxurile sunt cele definite la momentul proiectării, nefiind posibilă modificarea acestora.

După realizarea condițiilor tehnice pentru eliberarea cărții electronice de identitate la nivelul întregii țări, este luată în calcul posibilitatea ca cererea pentru eliberarea cărții electronice de identitate să fie soluționată de orice serviciu public comunitar de evidență a persoanelor, fără să mai fie condiționată de locul de domiciliu/reședință.

În consecință, o astfel de posibilitate va fi funcțională după finalizarea proiectului și implementării noului sistem informatic care face obiectul unui proiect aflat în derulare. Pentru aceste argumente, propunem reformularea textului propus pentru art. 14 alin. (1¹), astfel:

„(1¹) De la data realizării condițiilor tehnice pentru eliberarea cărții electronice de identitate, cererea pentru eliberarea cărții electronice de identitate se soluționează de către orice serviciu public comunitar de evidență a persoanelor, indiferent de locul de domiciliu sau reședință a persoanei fizice”.

3. În legătură cu textele propuse pentru art. 28 alin. (4), (5) și (6) din inițiativa legislativă, menționăm că pentru instituirea limitării numărului de persoane care își stabilesc domiciliul la o adresă nu pot fi avute în vedere criteriile prevăzute în *Legea privind locuințele nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, întrucât dispozițiile acesteia se referă la dezvoltarea construcțiilor de locuințe, și nu la stabilirea domiciliului sau a reședinței, care sunt reglementate de legea specială, astfel cum prevăd dispozițiile *Codului Civil*.

Totodată, se impune a fi evidențiat faptul că din documentele atașate la cerere de către cetățeni pentru a face dovada adresei de domiciliu/reședință, potrivit art. 28 alin. (1) lit. b) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005*, nu rezultă, în toate cazurile, suprafața utilă a locuinței, astfel încât simpla declarație a găzduitorului nu reprezintă o certitudine cu privire la aceasta, atâta timp cât nu poate fi verificată și susținută printr-un document oficial. Mai mult decât atât, la nivel național există imobile pentru care nu au fost făcute demersurile în vederea intabulării, astfel că nici proprietarii/titularii nu cunosc care este suprafața utilă a acestora. În consecință, pentru argumentele anterior relevate, propunem reformularea textelor pentru art. 28 alin. (4), (5) și (6) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005*, astfel:

„(4) Nu poate fi înscrisă în actul de identitate adresa de domiciliu dacă în RNEP sunt înregistrate mai mult de 10 persoane la adresa respectivă.

(5) Limita prevăzută la alin. (4) nu se aplică în cazul titularului unui drept locativ asupra imobilului situat la adresă, membrilor familiei extinse și situațiilor prevăzute la art. 34 alin. (1).

(6) În sensul prezentei Ordonanțe de urgență a Guvernului, prin familie extinsă se înțelege titularul dreptului locativ, soțul/soția acestuia, rudele titularului dreptului locativ ori ale soțului/soției în linie dreaptă, precum și cele în linie colaterală până la al patrulea grad inclusiv.

(7) În cazul persoanelor defavorizate care nu pot face dovada adresei de domiciliu, aceasta se înscrie în baza adevărului eliberate de unitatea administrativ-teritorială din care rezultă adresa la care se stabilește domiciliul”.

De asemenea, apreciem că aceeași regulă ar trebui instituită și în cazul reședinței, context în care propunem completarea art. 31 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005, cu un nou alineat, respectiv alin. (3), care să aibă următorul conținut:

„(3) Nu poate fi înscrisă în actul de identitate mențiunea privind reședința, dacă în RNEP sunt înregistrate mai mult de 10 persoane la adresa respectivă. Prevederile art. 28 alin. (5) se aplică în mod corespunzător”.

4. Nu suntem de acord cu textul propus de inițiatori pentru art. 31 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005, deoarece este eliminată, în mod nejustificat, teza a II-a a acestui alineat, potrivit căreia „la expirarea acestui termen, persoana poate solicita înscrierea unei noi mențiuni privind stabilirea reședinței”. Astfel, în opinia noastră, implementarea acestei soluții este de natură să genereze dificultăți în practică, întrucât, în esență, s-ar putea interpreta că o persoană fizică nu mai poate solicita înscrierea unei noi mențiuni privind stabilirea reședinței la adresa respectivă.

5. Referitor la art. 36 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005, propunem reformularea acestuia, prin trimiterea corectă la termenul prevăzut la art. 31 alin. (1), astfel:

„Art. 36 Persoana care găzduiește o altă persoană, care nu are înscrisă în actul de identitate adresa la care locuiește efectiv după trecerea termenului prevăzut la art. 31 alin. (1) are obligația de a se

prezenta împreună cu aceasta la serviciul public comunitar de evidență a persoanelor de la locul unde este situat imobilul, în vederea exprimării consimțământului de primire în spațiu, făcând excepție persoanele prevăzute la art. 32 alin. (2) lit. a)”.

6. În ceea ce privește modificarea art. 43 lit. c) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 97/2005*, precizăm faptul că este necesară corectarea textului inițiativei legislative, în sensul înlocuirii literei d) cu litera c).

III. Punctul de vedere al Guvernului

Guvernul susține adoptarea acestei inițiative legislative cu propuneri și observații.

Cu stimă,

Nicolae Ionel CIUCĂ

PRIM-MINISTRU

ROMÂNIA

Doamnei senator Alina-Ștefania GORGHIU
Vicepreședintele Senatului